

SVENSKT NÄRINGSLIV

Minska företagens regelbördor

STOCKHOLM 20 JANUARI 2021

Minska företagens regelbördor

Inledning

Stabila och tydliga regler är en förutsättning för ett bra företagsklimat. Samtidigt krävs att regelverket fortlöpande utvecklas för att möta nya förhållanden i en föränderlig värld. Genom att hela tiden utgå ifrån företagets behov och möjligheter kan lagstiftaren ge goda möjligheter för den som vill investera i en affärsidé. Med ett sådant synsätt blir regelverket som omgärdar företagande en viktig del i företagets konkurrenskraft.

Under lång tid har Sverige underpresterat i detta avseende. Företagens regelkostnader har ökat årligen samtidigt som flera länder i vår närhet arbetar intensivt för att minska bördorna. I den senaste genomgången som genomfördes av OECD (2018) framgår att Sverige halkar efter och att vi nu ligger under genomsnittet på vissa områden. Vi behöver omgående förbättra processen kring vår regelgivning och säkerställa så att svenska företag inte får bära högre kostnader än företag i andra jämförbara länder. Vi behöver en förbättrad regelprocess.

”

Stabila och tydliga regler är en förutsättning för ett bra företagsklimat.

Svenskt Näringslivs förslag till ny regelprocess

1. Inrätta ett permanent Förenklingsforum som består av representanter från berörda aktörer

Gruppen ska fungera som bollplank åt regeringen och kunna lämna konkreta rekommendationer. Förenklingsforum ska involveras tidigt i lagstiftningsprocessen, både när det gäller nationella initiativ och initiativ som kommer från EU. De ska även ges möjlighet att lyfta fram regelområden och enskilda regler som bör prioriteras för fördjupade analyser. Det gäller inte minst uppföljning och utvärdering av befintligt regelverk. Rekommendationer som kommer från Förenklingsforum ska alltid resultera i en aktiv bedömning från regeringen, antingen att man avser att följa förslagen eller tydliga motiveringar varför man inte gör det.

2. Stärk ägarskapet för regelförbättringsarbetet inom Regeringskansliet

Särskilda ansvarsfunktioner bör inrättas på varje departement som rapporterar sitt arbete till en central samordningsfunktion. Instruktioner och regleringsbrev till länsstyrelser och myndigheter ska innehålla tydliga uppdrag att verka för regelförbättringar. Skarpa mål kring sänkta regelkostnader ska gälla och resultatet av det samlade arbetet ska årligen rapporteras till riksdagen.

3. Förstärk arbetet med konsekvensutredningar

Hur svenska företag kommer att påverkas av nya regler bör utredas löpande under en regelprocess. Det gäller både i den nationella regelgivningen och det som kommer från EU. I konsekvensutredningarna ska tidiga samråd med berörda aktörer redovisas och i förekommande fall ska det finnas tydliga motiveringar varför synpunkterna inte har hörtsammats. Den som utarbetar ett regelförslag bör ges ökat stöd med att utreda konsekvenserna för företag. Det kan gälla metodik, beräkningshjälp och tillgång till data.

4. Ingen överimplementering av EU-lagstiftning

För att säkerställa att svenska företag inte drabbas av regelbördor som inte har sin motsvarighet i andra jämförbara länder bör utgångspunkten vara att överimplementering ska undvikas. Sex huvudsakliga principer bör gälla:

- Genomförandet i Sverige bör inte vara mer betungande än i jämförbara medlemsstater.
- Sverige bör arbeta systematiskt med s.k. grannkontroller för att i nära dialog med framför allt de nordiska länderna säkerställa att regleringen inte går längre än nödvändigt.
- Nationella regler bör inte gå längre än EU:s minimikrav.
- Möjligheten till flexibilitet och undantag bör utnyttjas.
- Alternativ till regleringar (råd, rekommendationer med mera) bör prövas när det är möjligt.
- Betungande regleringar bör träda i kraft så sent som möjligt.

5. Skärp kontrollen av företagens regelkostnader

Inför principen om en in – en ut som innebär att på varje ny regelkostnad som påförs företagen bör följa en motsvarande kostnadslättnad. Utgångspunkten bör vara att samma verksamhet som träffas av kostnaden också ska få lättnaden.

6. Följ upp och utvärdera

Det bör införas tydliga krav på att utvärdera hur regelverket fungerar. Har syftet med reglerna uppnåtts? Hur fungerar tillämpningen? Vilka faktiska konsekvenser har reglerna inneburit för företagen? Finns det möjligheter att förbättra? Redan när nya regler träder ikraft bör det finnas en bestämd tidpunkt för när utvärdering ska ske. En årlig rapport ska lämnas till riksdagen.

7. Öka transparensen

De som berörs av regelprocessen bör löpande kunna följa hur arbetet utförs och vilka resultat som uppnås. Förslag till regler, konsekvensutredningar, rapporter om utvärderingar liksom yttranden från Förenklingsforum och Regelrådet bör publiceras på en gemensam webbplats.

”

Den som utarbetar ett regelförslag bör ges ökat stöd med att utreda konsekvenserna för företag.

8. Ett starkare Regelråd

Rådets granskningar av konsekvensutredningar bör ske tidigt i lagstiftningsprocessen. Innan utredningarna remitteras till en större grupp berörda bör rådet få möjlighet att yttra sig. Regelrådet bör ges ytterligare verktyg, bland annat genom att konsekvensutredningar som bedöms vara bristfälliga ska kunna återremitteras för komplettering och förnyad granskning. Regelrådet bör även få möjlighet att granska rapporter från uppföljning och utvärdering. Sammantaget förutsätter det en förstärkning av Regelrådets resurser.

9. Genomför en utvärdering av regelprocessen

För drygt tio år sedan genomförde OECD en granskning av Sveriges regelarbete (Regulatory Review) vilket resulterade i en lång rad rekommendationer som fortfarande är aktuella. Dessa bör implementeras samtidigt som Sverige ger OECD i uppdrag att genomföra en ny granskning.

Genom att förbättra regelprocessen enligt Svenskt Näringslivs förslag ger vi företagen en ökad möjlighet att växa och utvecklas. Arbetet med att genomföra förslagen bör påbörjas omgående och senast under nästa mandatperiod bör samtliga delar vara på plats.

